

KNJIŽEVNOST.

Katoliški verouk za realko, učiteljske in dekliške liceje. Prva knjiga: Verske resnice (dogmatika). Po I. in II. gimnazijski veroučni knjigi priredil dr. Ivan Svetina. V Ljubljani 1913 (VII + 176 str.). V založbi »Katoliške Bukvarne«. Cena vezani knjigi 2 K 80 h. — Ta nova učna knjiga je potrjena od cerkvene oblasti in odobrena od naučnega ministra za zgoraj navedene šole. Dotičnim zavodom je s tem jako ustrezno, kajti Svetinova »fundamentalna« in Pečjakova »dogmatika« sta pač za te zavode preobširni. Obe ti knjigi je g. pisatelj tako spretno združil v eno, da se ji prav nič ne pozna dvojni vir. V izbiri tvarine je imel srečno roko. Razvrstil je na 176 straneh vse to, kar je glede verouka potrebno mladini, ki ji je knjiga namenjena. Izpustil ni nobenega vprašanja, ki je večje apologetične vrednosti. Za podlago vsem nadaljnjim resnicam je postavil dokaz o bivanju božjem. Nato govori nakratko o zgodovinskih virih, iz katerih se dokazuje resničnost katoliške vere, o Kristusu Bogu in o katoliški Cerkvi. Dokazi so vseskozi pregledni in lahko umljivi, akoravno se je moral g. pisatelj boriti s tesnostjo odkazanega jim prostora. Isto se lahko reče o drugem delu: »Resnice katoliške vere«. Dokazi za posamezne resnice so sicer tuintam precej okrajšani, a zdi se mi, da brez škode za njih moč. Katehet lahko dokaz obširneje razvije, a njegovo jedro imajo učenci v lepi, jasni obliki v učni knjigi. Zlasti dokaz o neumrljivosti človeške duše je jasno utemeljen. Knjiga se bo prav lahko predelala v enem letu, ker ni obširna. G. pisatelju bodo za to knjigo gotovo hvaležni zlasti tisti veroučitelji, ki morajo v enem letu obdelati dogmatiko in fundamentalno. *J. Mlakar.*

Nemščina brez učitelja I. del. Nemška slovnica za samouke. Druga, predelana izdaja. Priredil Pavel Novak. — Prvi natis je hitro pošel; druga izdaja je zelo spopolnjena. Cena 1 K 20 h. — Nemščina brez učitelja II. del: Slovensko-nemški razgovori v vsakdanjem življenju. Cena 1 K 20 h. — Jako praktična in poljudno sestavljena knjižica za Slovence, ki morajo med Nemci iskati kruha.

Slovarček slovenskega in nemškega jezika. Sestavil dr. J. Šle b i n g e r, c. kr. profesor v Ljubljani. — Cena 1 K 20 h. — Prirejen je ta slovarček za začetnike in samouke, pa tudi šolska mladina ga bo s pridom rabila pri učenju nemščine. — Vse te knjige je založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Amerika in Amerikanci. Spisal J. M. Trunk. — Od tega dela so izšli 10., 11. in 12. zvezek; s temi zvezki je dovršena lepa knjiga, ki smo o njej že v »Dom in Svetu« obširno pisali in jo priporočili. — Cena knjigi, vezani v izvirne platnice, je 12 K 50 h. — Naročila sprejema: J. M. Trunk, Beljak, Koroško.

Gorenjska knjižnica XI. zvezek. V Kranju 1913. — Izdaja, zalaža in tiska »Tiskovno društvo v Kranju«. — Cena 30 h. — Objavlja več leposlovnih črtic, P. Bohinjčev predavanje o Petru Hicingerju in A. Koblarjev spis: Meje loškega gospostva freisinskih škofov. — XII. zvezek obsega dr. Iv. Pregljevo spevoigro v enem dejanju »Ribičeva hči« z vsakdanjo snovjo, ki pa je

obdelana živahno, zato bo za predstavljanje efektna in za naše odre primerna, ker se lahko brez posebnih sredstev čedno opremi.

Petra Bohinjca izbrani spisi. I. zvezek: Drobnice. Kranj 1913. — Peter Bohinjec je svoje vrste pisatelj; najrajši obdeluje posebno v zadnjem času historične snovi, ima krepek slog s kratkimi stavki, lep jezik, se ne izgublja v impresionističnem opisovanju. V tem zvezku je zbral pripovedke za mladino, ki so izšle v letih osemdesetih v »Vrtcu«. Vse so mične in za mladino primerne. Le romantična povest o češki knežni je pač za bolj odrastle. Glede jezika bi bilo želeto, da bi ga bil pri starejših spisih in novejših spravil v sklad, ker so to zbrani spisi, ki pač zahtevajo enotnega jezika. Značilno je za pisatelja, da je prvi zvezek svojih izbranih spisov začel z drobnicami, ki so četudi sladke le srednje vrste blago. Drugi pisatelji se svetu predstavijo v izbranih spisih z najboljšimi deli. Peter Bohinjec ima med drobnimi svojimi spisi tudi prave bisere, posebno iz prvih let svojega pisateljskega življenja. Ker ima pisatelj Bohinjec globok pogled v človeško dušo in pozna v živo življenje narodovo, ker je bogat v idejah in zasnovah, zato smemo pričakovati, da nam bo objavil v izbranih spisih poleg že natisnjenih tudi še mnogo novih zanimivih in izbranih del, ako bode kritično izbiral in marljivo rabil zadnjo pilo, ki je za dovršenost dela nujno potrebna. —n.

Jugoslovansko vprašanje. Vladimir Knaflič. Schwentner v Ljubljani. — Knaflič veliko piše, ima dosti zdrave sodbe, kaže obširen pogled in je časih tudi objektivni, da bi mu le ne zasenečevala obzorja antiklerikalna manija. Pričujoča razprava pač ni njegova najboljša stvar, je sila slabo disponirana, meče najrazličnejše stvari eno zraven druge, izreka večkrat presenečujoče naivne, malo pretehtane sodbe in bi bila pač primerna za serijo člankov v političnem dnevniku, ne pa za knjigo. Da bi dala razprava kakih novih smeri, tega gotovo še pisatelj o njej ne verjame, neglede na to, da o jugoslovanskem vprašanju prav z ozirom na Slovence in Hrvate še najmanj govori. Pač pa je ravno v tem poglavju (VI.) najbolj vpoštevanja vredno vprašanje: ali trializem ali ne, kjer navaja pisatelj za svoje sicer jako malo določno orisano, na samoupravi vseh narodnosti slovence in vendar v bistvu centrališko naziranje o Avstriji nekaj tehtnih razlogov. Kaj več pozitivnega pa iz tega vendarle ni mogoče izluščiti in zato bo čitatelj v brošurici našel več dobrih polemičnih argumentov proti oficialni politiki naše monarhije nego političnega kažipota za našo bodočnost. Bilo bi bolje, da bi bil Knaflič s knjižico še počakal. *F. T.*

O najvažnejših političnih in socialnih strankah in strujah ali kratek uvod v praktično politiko. Spisal Ljudevit Furlani. (Ljudska knjižnica, izdaja Vekoslav Spindler, Celje.) Slovensko ljudstvo rabi političnega pouka. Samoposebi je umevno, da se more tak pouk gibati le v smeri že obstoječih političnih strank, ki so živ izraz različnih kulturnih in socialnih stremljenj